

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1102/2008

av den 22 oktober 2008

om exportförbud för metalliskt kvicksilver och vissa kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar och säker förvaring av metalliskt kvicksilver

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 och, med avseende på artikel 1 i denna förordning, artikel 133,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Utsläpp av kvicksilver betraktas allmänt som ett globalt hot som motiverar åtgärder på lokal, regional, nationell och global nivå.
- (2) I enlighet med kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet om gemenskapens kvicksilverstrategi, rådets slutsatser av den 24 juni 2005 och Europaparlamentets resolution av den 14 mars 2006 ⁽³⁾ om denna strategi är det nödvändigt att minska risken för att människor och miljön exponeras för kvicksilver.
- (3) De åtgärder som vidtas på gemenskapsnivå måste betraktas som en del av de globala insatser som görs för att minska risken för kvicksilverexponering, särskilt inom ramen för det kvicksilverprogram som upprättats genom FN:s miljöprogram (UNEP).
- (4) Miljörelaterade och sociala problem uppstår till följd av nedläggningen av kvicksilvergruvor i gemenskapen. Stöd till projekt och andra initiativ från tillgängliga finansieringsmekanismer bör fortsätta så att de drabbade områdena kan finna hållbara lösningar för den lokala miljön, sysselsättningen och ekonomin.

⁽¹⁾ EUT C 168, 20.7.2007, s. 44.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 20 juni 2007 (EUT C 146 E, 12.6.2008, s. 209), rådets gemensamma ståndpunkt av den 20 december 2007 (EUT C 52 E, 26.2.2008, s. 1) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 21 maj 2008 (ännu ej offentliggjord i EUT). Rådets beslut av den 25 september 2008.

⁽³⁾ EUT C 291 E, 30.11.2006, s. 128.

(5) Export från gemenskapen av metalliskt kvicksilver, cinnober, kvicksilver(I)klorid, kvicksilver(II)oxid och blandningar av metalliskt kvicksilver och andra ämnen, inbegripet kvicksilverlegeringar, med en kvicksilverkoncentration på minst 95 viktprocent bör förbjudas, för att påtagligt minska det globala kvicksilverutbudet.

(6) Exportförbudet kommer att leda till ett betydande kvicksilveröverskott i gemenskapen, vilket bör hindras från att åter komma ut på marknaden. Därför bör man se till att detta kvicksilver förvaras på ett säkert sätt inom gemenskapen.

(7) För att skapa möjligheter till säker förvaring av metalliskt kvicksilver som är att betrakta som avfall, är det för vissa typer av deponering lämpligt att göra undantag från artikel 5.3 a i rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall ⁽⁴⁾ samt att förklara att kriterierna som anges i avsnitt 2.4 i bilagan till rådets beslut 2003/33/EG av den 19 december 2002 om kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid avfallsdeponier i enlighet med artikel 16 i, och bilaga II till, direktiv 1999/31/EG ⁽⁵⁾ inte ska tillämpas på tillfällig förvaring av metalliskt kvicksilver under mer än ett år i anläggningar ovan jord som är avsedda och utrustade för detta ändamål och från vilka avfallet kan återtas.

(8) Övriga bestämmelser i direktiv 1999/31/EG bör tillämpas på alla anläggningar för förvaring av metalliskt kvicksilver som betraktas som avfall. Detta inbegriper kravet i artikel 8 a iv i det direktivet på att den som ansöker om tillstånd ska vidta lämpliga åtgärder, i form av en ekonomisk säkerhet eller motsvarande, för att säkerställa att de skyldigheter (inbegripet efterbehandlingsåtgärder) som åligger sökanden enligt tillståndet iakttas och att avslutningsförfarandena följs. Vidare är Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador ⁽⁶⁾ tillämpligt på sådana förvaringsanläggningar.

⁽⁴⁾ EGT L 182, 16.7.1999, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT L 11, 16.1.2003, s. 27.

⁽⁶⁾ EUT L 143, 30.4.2004, s. 56.

- (9) För tillfällig förvaring av metalliskt kvicksilver under mer än ett år i anläggningar ovan jord som är avsedda och utrustade för detta ändamål, bör rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår⁽¹⁾ tillämpas.
- (10) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall⁽²⁾. För att möjliggöra lämpligt bortskaffande av metalliskt kvicksilver i gemenskapen uppmantras dock behöriga mottagar- och avsändarmyndigheter att undvika att resa invändningar mot transporter av metalliskt kvicksilver som är att betrakta som avfall på grundval av artikel 11.1 a i den förordningen. Det bör noteras att det i artikel 11.3 i den förordningen fastställs att artikel 11.1 a inte ska vara tillämplig om det rör sig om farligt avfall som uppkommit i en avsändarstat i en så liten årlig mängd att det vore oekonomiskt att uppföra nya specialiserade inrättningar för bortskaffande i denna medlemsstat.
- (11) För att säkerställa att förvaringen är säker för människors hälsa och för miljön, bör den säkerhetsbedömning som enligt beslut 2003/33/EG krävs för underjordisk förvaring kompletteras med särskilda krav och även göras tillämplig på icke underjordisk förvaring. Ingen form av slutligt bortskaffande bör tillåtas innan de särskilda kraven och kriterierna för godkännande har antagits. Förvaringsförhållandena i en saltgruva eller i djupa urbergsformationer som anpassats för bortskaffande av metalliskt kvicksilver bör framför allt uppfylla principerna om skydd av grundvatten mot kvicksilver, förhindrande av kvicksilveravdunstning, ogenomtränglighet för gas och vätskor från omgivningen och – vid slutförvaring – fast inkapsling av avfallet efter gruvornas deformationprocess. Dessa kriterier bör införas i bilagorna till direktiv 1999/31/EG, när dessa ändras i enlighet med den här förordningen.
- (12) Förvaringsförhållandena ovan jord bör framför allt uppfylla principerna om reversibel förvaring, skydd av kvicksilver mot atmosfäriskt vatten, ogenomtränglighet mot jord och förhindrande av kvicksilveravdunstning. Dessa kriterier bör införas i bilagorna till direktiv 1999/31/EG, när dessa ändras i enlighet med den här förordningen. Förvaring av kvicksilver ovan jord bör anses som en tillfällig lösning.
- (13) Kloralkaliindustrin bör översända alla relevanta uppgifter om avveckling av kvicksilverceller i sina anläggningar till kommissionen och behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna, för att göra det lättare att kontrollera att denna förordning efterlevs. De industrisektorer som erhåller kvicksilver vid rening av naturgas eller som en biprodukt vid brytning och smältning av andra metaller än järn bör också tillhandahålla kommissionen och behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna relevanta uppgifter. Kommissionen bör göra denna information tillgänglig för allmänheten.
- (14) Medlemsstaterna bör lämna information om tillstånd som utfärdas för förvaringsanläggningar samt om denna förordnings tillämpning och marknadseffekter, så att det blir möjligt att utvärdera förordningen inom en lämplig tidsfrist. Importörer, exportörer och verksamhetsutövare bör lämna uppgifter om transport och användning av metalliskt kvicksilver, cinnober, kvicksilver(I)klorid, kvicksilver(II)oxid och blandningar av metalliskt kvicksilver och andra ämnen, inbegripet kvicksilverlegeringar, med en kvicksilverkoncentration på minst 95 viktprocent.
- (15) Medlemsstaterna bör fastställa de sanktioner för överträdelser av bestämmelserna i denna förordning som ska införas mot fysiska och juridiska personer. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (16) Ett informationsutbyte med berörda intressenter bör anordnas för bedömning av om det föreligger något behov av kompletterande åtgärder för export, import och förvaring av kvicksilver samt kvicksilverföreningar och produkter som innehåller kvicksilver, utan att detta påverkar tillämpningen av konkurrensreglerna i fördraget, särskilt artikel 81.
- (17) Kommissionen och medlemsstaterna bör uppmantra tekniskt bistånd till utvecklingsländer och länder med övergångsekonomier, särskilt stöd som underlättar övergången till alternativa kvicksilverfria tekniker och slutlig avveckling av bruk och utsläpp av kvicksilver och kvicksilverföreningar.
- (18) Det pågår forskning om säkert bortskaffande av kvicksilver, inklusive olika tekniker för stabilisering eller andra sätt att immobilisera kvicksilver. Kommissionen bör prioritera granskningen av denna forskning och snarast möjligt lämna en rapport. Denna information är viktig som en välgrundad utgångspunkt för en översyn av denna förordning i syfte att uppnå dess målsättning.
- (19) Kommissionen bör beakta denna information när den lämnar en utvärderingsrapport för att identifiera eventuella behov av att ändra denna förordning.

(1) EGT L 10, 14.1.1997, s. 13.

(2) EUT L 190, 12.7.2006, s. 1.

- (20) Kommissionen bör också följa den internationella utvecklingen i fråga om utbud av och efterfrågan på kvicksilver, särskilt multilaterala förhandlingar, och rapportera om dessa för att göra det möjligt att bedöma samstämmigheten i den övergripande strategin.
- (21) De åtgärder som är nödvändiga för att tillämpa denna förordning vad gäller tillfällig förvaring av metalliskt kvicksilver i vissa anläggningar som avses i denna förordning bör antas i enlighet med direktiv 1999/31/EG med beaktande av det direkta sambandet mellan denna förordning och det direktivet.
- (22) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att minska kvicksilverexponeringen med hjälp av exportförbud och förvaringsskyldighet, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av effekterna på rörligheten för varor och den inre marknadens funktion samt kvicksilverföreningarnas gränsöverskridande karaktär, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

- Export från gemenskapen av metalliskt kvicksilver (Hg, CAS-nr 7439-97-6), cinnober, kvicksilver(I)klorid (Hg_2Cl_2 , CAS-nr 10112-91-1), kvicksilver(II)oxid (HgO , CAS-nr 21908-53-2) och blandningar av metalliskt kvicksilver och andra ämnen, inbegripet kvicksilverlegeringar, med en kvicksilverkoncentration på minst 95 viktprocent ska vara förbjuden från och med den 15 mars 2011.
- Förbudet ska inte gälla export av de föreningar som nämns i punkt 1 och som används för forskning och utveckling samt medicinska eller analytiska ändamål.
- Blandning av metalliskt kvicksilver och andra ämnen uteslutande i syfte att exportera metalliskt kvicksilver ska vara förbjuden från och med den 15 mars 2011.

Artikel 2

Från och med den 15 mars 2011 ska följande betraktas som avfall och i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv

2006/12/EG av den 5 april 2006 om avfall⁽¹⁾ bortskaffas på ett sätt som är säkert för människors hälsa och för miljön:

- Metalliskt kvicksilver som inte längre används inom kloralkaliindustrin.
- Metalliskt kvicksilver som erhållits vid rening av naturgas.
- Metalliskt kvicksilver som erhållits från brytning och smältning av andra metaller än järn.
- Metalliskt kvicksilver som utvunnits från cinnober i gemenskapen från och med den 15 mars 2011.

Artikel 3

1. Med avvikelse från artikel 5.3 a i direktiv 1999/31/EG får metalliskt kvicksilver som är att betrakta som avfall, i lämplig inneslutning,

- förvaras tillfälligt under mer än ett år eller slutförvaras (åtgärderna för bortskaffande D 15 respektive D 12 enligt bilaga II A till direktiv 2006/12/EG) i saltgruvor som anpassats för bortskaffande av metalliskt kvicksilver eller i djupa urbergsformationer som ger en likvärdig säkerhetsnivå och inneslutning som sådana saltgruvor, eller
- förvaras tillfälligt (åtgärd för bortskaffande D 15 enligt bilaga II A till direktiv 2006/12/EG) under mer än ett år i anläggningar ovan jord som är avsedda och utrustade för tillfällig förvaring av metalliskt kvicksilver. I detta fall ska kriterierna i avsnitt 2.4 i bilagan till beslut 2003/33/EG inte tillämpas.

De övriga bestämmelserna i direktiv 1999/31/EG och beslut 2003/33/EG ska tillämpas på leden a och b.

2. Direktiv 96/82/EG ska tillämpas på sådan förvaring som avses i punkt 1 b i denna artikel.

Artikel 4

1. Den säkerhetsbedömning som enligt beslut 2003/33/EG ska göras för bortskaffande av metalliskt kvicksilver i enlighet med artikel 3 i denna förordning ska säkerställa att de särskilda risker som uppstår genom det metalliska kvicksilvrets och inneslutningens beskaffenhet och långsiktiga egenskaper omfattas.

2. Tillstånd enligt artiklarna 8 och 9 i direktiv 1999/31/EG för anläggningar som avses i artikel 3.1 a och b i denna förordning ska innehålla krav på regelbundna okulärbesiktningar av behållare och krav på installation av lämplig utrustning för detektion av kvicksilverånga för att upptäcka eventuella läckor.

⁽¹⁾ EUT L 114, 27.4.2006, s. 9.

3. Kraven på de anläggningar som avses i artikel 3.1 a och b i denna förordning samt kriterier för mottagning av metalliskt kvicksilver med ändring av bilagorna I, II och III till direktiv 1999/31/EG ska antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 16 i det direktivet. Kommissionen ska utarbeta ett lämpligt förslag så snart som möjligt och senast den 1 januari 2010, med beaktande av resultatet av det informationsutbyte som avses i artikel 8.1 och den rapport om forskning om säkert bortskaffande som avses i artikel 8.2.

All form av slutligt bortskaffande (åtgärd för bortskaffande D 12 enligt definitionen i bilaga II A till direktiv 2006/12/EG) av metalliskt kvicksilver ska endast tillåtas efter den dag då ändringen av bilagorna I, II och III till direktiv 1999/31/EG har antagits.

Artikel 5

1. Medlemsstaterna ska till kommissionen lämna en kopia av alla tillstånd utfärdade för anläggningar som är avsedda för tillfällig förvaring eller slutförvaring av metalliskt kvicksilver (åtgärderna för bortskaffande D 15 respektive D 12 enligt bilaga II A till direktiv 2006/12/EG), åtföljt av respektive säkerhetsbedömning i enlighet med artikel 4.1 i denna förordning.

2. Medlemsstaterna ska senast den 1 juli 2012 informera kommissionen om förordningens tillämpning och dess marknadseffekter inom deras respektive territorium. Medlemsstaterna ska på begäran av kommissionen lämna denna information tidigare än det datumet.

3. Senast den 1 juli 2012 ska importörer, exportörer och utövare av sådan verksamhet som avses i artikel 2 i förekommande fall lämna följande uppgifter till kommissionen och de behöriga myndigheterna:

- a) Volym, priser, ursprungs- och mottagarland samt avsedd användning för metalliskt kvicksilver som transporteras till gemenskapen.
- b) Volym, ursprungs- och mottagarland för metalliskt kvicksilver som är att betrakta som avfall som transporteras mellan länder inom gemenskapen.

Artikel 6

1. Berörda företag inom kloralkaliindustrin ska till kommissionen och behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna lämna följande uppgifter angående avvecklingen av kvicksilver under ett visst år:

- a) Bästa möjliga uppskattning av den totala mängd kvicksilver som fortfarande är i bruk i kloralkaliprocess.

- b) Total mängd kvicksilver som lagras i anläggningen.

- c) Mängd kvicksilveravfall som skickas till enskilda anläggningar för tillfällig förvaring eller slutförvaring samt plats och kontaktuppgifter för dessa anläggningar.

2. Berörda företag inom de industrisektorer som erhåller kvicksilver vid rening av naturgas eller som en biprodukt vid brytning och smältning av andra metaller än järn ska till kommissionen och behöriga myndigheter i de berörda medlemsstaterna lämna följande uppgifter angående det kvicksilver som erhållits under ett visst år:

- a) Mängd kvicksilver som erhållits.

- b) Mängd kvicksilver som skickas till enskilda anläggningar för tillfällig förvaring eller slutförvaring samt plats och kontaktuppgifter för dessa anläggningar.

3. Berörda företag ska för första gången lämna in de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 senast den 4 december 2009, och därefter varje år före den 31 maj.

4. Kommissionen ska offentliggöra informationen i punkt 3 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ ⁽¹⁾.

Artikel 7

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla bestämmelserna till kommissionen senast den 4 december 2009, och utan dröjsmål anmäla eventuella ändringar som berör dessa.

Artikel 8

1. Kommissionen ska organisera ett informationsutbyte mellan medlemsstaterna och berörda intressenter senast den 1 januari 2010. Genom detta informationsutbyte ska särskilt undersökas behovet av

- a) att utvidga exportförbudet till andra kvicksilverföreningar, blandningar med ett lägre kvicksilverinnehåll och produkter som innehåller kvicksilver, särskilt termometrar, barometrar och sfygmomanometrar,

⁽¹⁾ EUT L 264, 25.9.2006, s. 13.

- b) ett importförbud mot metalliskt kvicksilver, kvicksilverföreningar och produkter som innehåller kvicksilver,
- c) att utvidga förvaringsskyldigheten till att omfatta metalliskt kvicksilver från andra källor,
- d) att fastställa tidsgränser för tillfällig förvaring av metalliskt kvicksilver.

Vid detta informationsutbyte ska även forskning om handlingsalternativ för säkert bortskaffande beaktas.

Kommissionen ska organisera ytterligare informationsutbyten när ny relevant information har blivit tillgänglig.

2. Kommissionen ska följa pågående forskningsverksamhet om handlingsalternativ för säkert bortskaffande, inbegripet solidifiering av metalliskt kvicksilver. Kommissionen ska lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet senast den 1 januari 2010. På grundval av rapporten ska kommissionen, om så är lämpligt, snarast möjligt och inte senare än den 15 mars 2013 lägga fram ett förslag till översyn av denna förordning.

3. Kommissionen ska bedöma förordningens tillämpning och marknadseffekter i gemenskapen med beaktande av den information som avses i punkterna 1 och 2 samt i artiklarna 5 och 6.

4. Kommissionen ska så snart som möjligt och senast den 15 mars 2013 till Europaparlamentet och rådet lämna en rapport, i lämpliga fall åtföljd av ett förslag till översyn av denna förordning, som avspeglar och utvärderar resultaten av det informationsutbyte som avses i punkt 1, av bedömningen enligt punkt 3 och den rapport som avses i punkt 2.

5. Kommissionen ska senast den 1 juli 2010 rapportera till Europaparlamentet och rådet om utvecklingen av multilaterala aktiviteter och förhandlingar beträffande kvicksilver, och särskilt bedöma om tidsramarna för och omfattningen av de åtgärder som anges i denna förordning stämmer överens med den internationella utvecklingen.

Artikel 9

Medlemsstaterna får till och med den 15 mars 2011 behålla nationella åtgärder som begränsar exporten av metalliskt kvicksilver, cinnober, kvicksilver(I)klorid, kvicksilver(II)oxid och blandningar av metalliskt kvicksilver och andra ämnen, inbegripet kvicksilverlegeringar, med en kvicksilverkoncentration på minst 95 viktprocent och som antagits i enlighet med gemenskapslagstiftningen före den 22 oktober 2008.

Artikel 10

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 22 oktober 2008.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

J.-P. JOUYET

Ordförande